

Aan de hand van voorbeelden uit hun dagelijkse praktijk schrijven drie dierenartsen over diergezondheid in de vleesveehouderij. Om en om beschrijven Piet De Meuter, René Bemers en Anthony De Schryver maandelijks vastgestelde ziektebeelden, uitgevoerde behandelingen en/of mogelijke preventiemaatregelen.

Stiertje met buikvliesontsteking door blaasruptuur

Een veehouder vroeg me om eens te komen kijken naar een jaarlingsstier die de laatste dagen afwezig en lusteloos was. Het dier kwam als laatste aan de bak om te eten en lag regelmatig neer. Bij aankomst op het bedrijf gaf de witblauwe stier een futloze en afwezige indruk. De oren hingen licht naar beneden en de ogen zaten iets dieper in de oogkassen. Regelmatig knarsentanden en een licht opgetrokken buik waren typische pijnsymptomen. Onderzoek toonde een lichte temperatuurdaling, een normale hartslag en een licht verhoogde ademhaling. Er waren verder geen afwijkingen te horen. De mest was hard met lichte bloedbijmenging. De penistop was licht vochtig, maar er was geen gruis zichtbaar. Eerst dacht ik aan buikvliesontsteking door scherp in. De stier kreeg een magneet opgeschoten en een antibioticum en ontstekingsremmer werden toegediend. 's Nachts werd het dier in de bindstal geplaatst om te kijken of hij nog mestte en urineerde. De volgende dag was geen van beide te bespeuren. We besloten om een exploratieve laparotomie (openen van de buik) uit te voeren om na te gaan waarom er een buikvliesontsteking was. Bij het openen van de buik kwamen liters vocht vrij en grote bloedklonters. Het vocht was helder en reukloos. De bloedvaten in de buik waren gestuwd en de nieren sterk gezwollen. De urineblaas was klein en had een groot gat bovenaan. De scheur is vermoedelijk ontstaan doordat de urine niet weg kon uit de blaas. Hierdoor is de urine vrijgekomen in de buik. Door de zware schade aan de nieren en de urineblaas is besloten om het dier te laten inslapen.

De medische term **blaasstenen**

Blaasstenen ontstaan door het kristalliseren van mineralen en eiwitten in de urine. Deze kristallen kunnen groter worden en uitgroeien tot urinestenen. De samenstelling van de stenen is afhankelijk van welke mineralen er voorkomen en hun concentratie in de voeding. Een slechte calcium-fosforverhouding zorgt voor problemen. Een rantsoen waarin een hoog gehalte aan fosfor aanwezig is, vormt een risico (mais verhoogt bijvoorbeeld de kans op stenen). Het te veel aan fosfor wordt via de urine uitgescheiden en zal in de urineblaas binden met calcium, magnesium, et cetera. Hierdoor ontstaan kristallen die niet meer wateroplosbaar zijn. Ook bij een hoge pH van de urine neemt het risico op blaasstenen toe.

Als een steen te groot is, kan deze een obstructie van de urinebuis veroorzaken. De urineblaas zal meer en meer gevuld raken met urine en de druk op blaas en plasbuis neemt toe. Als de druk te hoog wordt, zal de blaas of plasbuis scheuren en komt urine vrij in de buik of onder de huid.

Om blaasstenen zo veel mogelijk te voorkomen is het belangrijk om een goed uitgebalanceerd rantsoen en een juiste concentratie mineralen aan de kalveren te geven. Er moet ook voldoende en zuiver drinkwater ter beschikking zijn. Op probleembetrieben kan het aanzuren van het rantsoen helpen om de pH van de urine te doen afnemen.